

Karkkilan kaupungin sähköisen hyvinvointikertomuksen raportti vuodelta 2021

Kaupunginhallitus 07.12.2022

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Tuija Telén
Valmistelija: Sivistysjohtaja Arto Jormalainen

Kuntalaki (410/2015) määrittelee asukkaiden hyvinvoinnista ja terveydestä huolehtimisen yhdeksi kuntien perustehtäväksi. Kuntalain 1 §:n 2 momentin mukaan kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla. Kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen tulee ottaa huomioon kuntalain 37 §:n mukaan kunnan strategiassa. (Kuntalaki 410/2015.)

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) säättää 6 §:ssä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä kunnassa. Sen mukaan kunnan on edistettävä asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä ja kunnalla on ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin kuin se kytkeytyy kunnan muihin lakisääteisiin tehtäviin. Kunnan on asetettava hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tavoitteet ja määriteltävä tavoitteita tukevat toimenpiteet. Kunnan päätöksenteossa on otettava huomioon päätöksensä arvioidut vaikutukset ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen väestöryhmittäin. Kunnan eri toimialojen on myös tehtävä yhteistyötä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä sekä kunnan on nimettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuutaho. (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021.)

Kunnan on seurattava kuntalaisten elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin. Kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä on raportoitava valtuustolle vuosittain. Kunnassa on myös valmistettava valtuustolle valtuustokausittain hyvinvointikertomus ja -suunnitelma. Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma on toimitettava hyvinvointialueelle ja julkaistava julkisessa tietoverkossa. Hyvinvointikertomuksen sisältämän tiedon tulee olla Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen määrittelemien tietosisältöjen ja -rakenteiden mukaista. Sosiaali- ja terveysministeriön vähimmäistietoasetuksella säädetään kuntien ja hyvinvointialueiden hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman vähimmäistiedoista. Asetus on lausuntakierroksella syksyllä 2022 ja sen myötä vähimmäistietosisällöt tulevat velvoittaviksi. (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, THL 2022.)

Kunnan on toimittava hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa ja tuettava sitä asiantuntemuksellaan. Kunnan on tehtävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä yhteistyötä muiden kunnassa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien julkisten toimijoiden, yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa. Kunnan on myös edistettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien järjestöjen

toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia. (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021)

Terveydenhuoltolaissa (1326/2010) määritellään kunnan tehtäviä kuntalaisten terveyden edistämiseksi. Terveydenhuoltolain 3 §:ssä on määritelty lain keskeisiä käsitteitä. Lain mukaan terveyden edistämällä tarkoitetaan ”yksilöön, väestöön, yhteisöihin ja elinympäristöön kohdistuvaa toimintaa, jonka tavoitteena on terveyden, työ- ja toimintakyvyn ylläpitäminen ja parantaminen sekä terveyden taustatekijöihin vaikuttaminen, sairauksien, tapaturmien ja muiden terveysongelmien ehkäiseminen ja mielenterveyden vahvistaminen sekä väestöryhmien välisten terveyserojen kaventaminen sekä suunnitelmallista voimavarojen kohdentamista terveyttä edistävällä tavalla”. Terveydenhuoltolain 12 § käsittelee terveyden edistämistä kunnassa ja sen mukaan kunnan on seurattava asukkaidensa terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin sekä kunnan palveluissa toteutettuja toimenpiteitä, joilla vastataan kuntalaisten hyvinvointitarpeisiin. Pykälän 1 momentin mukaan kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutetuista toimenpiteistä on raportoitava valtuustolle vuosittain, minkä lisäksi valtuustolle on kerran valtuustokaudessa valmisteltava laajempi hyvinvointikertomus. (Terveydenhuoltolaki 1326/2010.)

Hyvinvointikertomus on eri toimialojen yhteistyössä tekemä asiakirja, jonka tarkoitus on toimia johtamisen työvälineenä, poliittisen päätöksenteon tukena sekä strategiatyön perustana. Se on kuvaus hyvinvoinnista ja terveydestä sekä kunnan toimista niiden edistämiseksi.

Hyvinvointikertomus kokoaa olemassa olevan hyvinvointitiedon yhteen asiakirjaan. Se sisältää katsauksen kuntalaisten hyvinvointiin sekä niihin vaikuttaviin tekijöihin, suunnitelman kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi sekä arvioinnin toteutuneesta hyvinvoinnin edistämistoiminnasta. Karkkilan kaupungin hyvinvointisuunnitelma valtuustokaudelle 2021-2025 hyväksyttiin kaupunginvaltuuston kokouksessa 24.5.2021 (§ 33).

Kuntien tulee lakisääteisesti laatia säännöllisin väliajoin hyvinvointikertomus ja -suunnitelma, joiden avulla seurataan terveyden edistämistä. Valtuustolle laaditaan kerran valtuustokaudessa laajempi hyvinvointikertomus. Tämän lisäksi kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä sekä toteutetuista toimenpiteistä on raportoitava valtuustolle vuosittain. Tämä asiakirja on Karkkilan kaupungin vuosittainen raportti 2021. Hyvinvointiraportissa kuvataan Karkkilan kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden tilaa valtakunnallisesti määriteltyjen mittarien avulla.

Ehdotus: Kaupunkikehitysjohtaja Esko Vuolukka

Kaupunginhallitus hyväksyy osaltaan laaditun Karkkilan kaupungin sähköisen hyvinvointiraportin vuodelta 2021 ja esittää sen edelleen valtuustolle hyväksyttäväksi.

Päätös: Hyväksyttiin.

Merkittiin, että YAMK-opinnäytetyöntekijä Satu Ahjoniemi oli paikalla asiantuntijana klo 17.19-17.55.

Pykälä tarkastettiin kokouksessa.

Ehdotus:

Kaupunginhallitus:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Karkkilan kaupungin sähköisen hyvinvointiraportin vuodelta 2021.

Päätös:

Hyväksyttiin.

Merkittiin, että YAMK-opinnäytetyöntekijä Satu Ahjoniemi esitteli raporttia valtuustolle klo 17.06-17.27.

Toivomusaloite:

Heli Ahoniemi teki tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon jälkeen valtuustolle seuraavan toivomusaloitteen: "Karkkilan valtuustolle järjestetään seminaari tai vastaava hyvinvointiasioista vuonna 2023. Seminaarissa tai vastaavassa käydään läpi esimerkiksi millaisia mittareita seuraavassa hyvinvointiraportissa käytetään ja yleisesti läpikäydään mitä asioita hyvinvoinnin näkökulmasta tulisi huomioida. Tavoitteena tavoitteellinen-suunniteltu hyte-työ."